

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директорка Білявецького НВК
Бродівської районної ради
Львівської області
Л. Сацьків
«31» *серпня* 2020 року
М.П.

Освітня програма
для дошкільного підрозділу
Білявецького навчально-виховного комплексу
«Загальноосвітня школа І – ІІ ступенів – дошкільний
навчальний заклад»
Бродівської районної ради
Львівської області
на 2020/2021 навчальний рік

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
від 31.08.2020
протокол № 01
Голова педагогічної ради,
директорка Білявецького НВК
Л. Сацьків
Л.І. Сацьків
М.П.

Зміст

Вступ.....3

Розділ I. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності)6

Розділ II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх реалізації.....12

Розділ III. Форми організації освітнього процесу.....18

Розділ IV. Система внутрішнього забезпечення якості освіти23

Вступ

Відповідно до статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту» Білявецький навчально-виховний комплекс у 2020/2021 навчальному році спрямовує діяльність на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма на 2020/2021 навчальний рік розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» та згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 615 від 22.05.2012 р

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Мета і завдання освітньої програми:

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в дошкільному підрозділі;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;

- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
- забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
- забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
- організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;
- забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;
- корекційно-розвивальна робота, що забезпечує своєчасну спеціалізовану допомогу в освоєнні змісту навчання і корекцію вад дітей в умовах закладу дошкільної освіти;
- підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти.

Пріоритетні завдання для розвитку дітей:

- *раннього віку* — опанування предметно-маніпулятивною діяльністю, формування активного мовлення, розвиток відчуттів та сприймання (зорові, слухові, тактильні та ін.), виховання культурно-гігієнічних навичок;
- *молодшого дошкільного віку* — оволодіння предметно-практичною діяльністю (діяльність з предметами за їх призначенням), засвоєння сенсорних еталонів (колір, форма, розмір), розвиток мовлення, вправляння чуттєвого досвіду взаємодії з оточенням (бачу, чую, відчуваю, дію);
- *середнього дошкільного віку* — ігрова діяльність, формування граматичної правильності мовлення та вихід на творчий рівень сюжетно-рольової гри;
- *старшого дошкільного віку* — формування психологічної зрілості та готовності до навчання у школі (життєві компетентності, мотивація,

саморегуляція, вміння спілкуватися, інтерес до пізнавальної діяльності).

Організація освітнього процесу в 2020/2021 навчальному році буде спрямована на реалізацію таких завдань:

- Забезпечити формування у дітей необхідних компетенцій, навичок самостійної та спільної діяльності, активної взаємодії у соціумі шляхом створення багатофункціонального, варіативного, доступного, безпечного предметно-просторового середовища, сприятливого для гармонійного розвитку особистості дошкільника як гаранту готовності до Нової української школи та реалізації індивідуальних творчих потреб кожної дитини.
- Сприяти розвитку у кожного педагога прагнення до самоосвіти, саморозвитку, підняття рівня педагогічної майстерності шляхом впровадження в педагогічну діяльність інноваційних технологій, досвідів роботи інших педагогів з метою вдосконалення організації освітнього процесу.
- Формувати вміння у дітей розуміння та раціонального користування природних ресурсів в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини.
- Продовжити удосконалювати систему педагогічної взаємодії дорослого з дитиною через інтерактивні педагогічні форми спрямовані на створення якісно нових, невідомих раніше духовних або матеріальних цінностей в напрямку культури та художньо-естетичного розвитку.

Педагоги дошкільного підрозділу забезпечують засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти України.

Обов'язковий мінімум передбачає:

- компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;
- формування у дітей узгоджувати особисті інтереси з колективними;
- формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду;
- забезпечення індивідуального особистісного розвитку.

Забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у послідовності чинних програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми для 1 класу початкової школи.

Формування позитивної мотивації здобувачів освіти до освітньої діяльності здійснюється через розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.

Розділ I

Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти

Освітній процес у 2020/2021 навчальному році здійснюється відповідно до програмно-методичного забезпечення та є єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до рішення педагогічної ради у 2020/2021 навчальному році (протокол №_01_від 31.08.2020 року) освітній процес здійснюється за програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Зміст інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти забезпечується через освітню програму для дітей від двох до шести років «Українське дошкілля», Комплексна програма: (авт.Білан О.І., Низковська О.В.), 2017 р. рекомендованої Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 23.08.2017 № 1/11-4988).

Мова навчання та виховання дітей українська.

Реалізація завдань національно-патріотичного виховання дошкільників здійснюється шляхом інтеграції завдань у різні види діяльності при проведенні занять з дітьми згідно з парціальною програмою «Україна – моя Батьківщина». Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку, автор: Каплуновська О.М. (лист ІМЗО від 25.03.2016 № 2.1/12-Г-85).

У 2020/2021 навчальному році функціонуватимуть такі групи: молодша група, середня група та старша група. Режим роботи усіх вікових груп за п'ятиденним робочим тижнем, тривалістю 10,5 год. з 7.45 до 18.15 щоденно.

У 2017 році Міністерством освіти і науки України була схвалена нова редакція програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» автор Олександра Білан, за загальною редакцією Олени Низьковської.

Концептуальна ідея програми полягає у виробленні оптимального варіанту реалізації змісту Базового компонента дошкільної освіти; сучасних, підходах до розвитку, навчання і виховання дитини раннього (третій рік життя) та дошкільного віку.

Мета програми - реалізація оптимального комплексу розвивальних, виховних і навчальних функцій та змістових напрямків організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 до 6 років із поступовим ускладненням змістової наповнюваності на кожному віковому етапі, що стосується положень особистісно-зорієнтованого та ціннісного підходу.

Завдання програми розглянуті крізь призму Базового компонента дошкільної освіти. Структуру програми визначають освітні лінії.

У змісті програми виокремлюють розділи за віковою періодизацією: *ранній вік (третій рік життя), молодший дошкільний вік (четвертий рік життя), середній дошкільний вік (п'ятий рік життя), старший дошкільний вік (шостий рік життя)*, в яких подані стислі психологічні характеристики дітей, завдання розвитку, зміст і форми освітнього процесу з кожного змістового компонента. Кожна освітня лінія програми завершується показниками компетентності дитини.

Програма побудована на принципах науковості, інтеграції, системності, комплексності, гуманізації змісту навчання та виховання.

Програма відповідає стратегічним завданням дошкільної освіти: реалізація особистісно зорієнтованої моделі дошкільної освіти, прилучення дітей до системи цінностей, культури, традицій українського народу, формування в дошкільників цілісної картини світу.

Багато уваги у програмі відведено освітній лінії «Особистість дитини». У ній виокремлено завдання щодо формування потреби у здоровому способі життя, виховання ставлення до здоров'я як до цінності, розвиток рухової активності дитини.

Програма «Українське дошкілля» включає завдання з ознайомлення дошкільників із пожежною безпекою, правилами дорожнього руху, безпекою в побуті, поведінкою з незнайомими людьми, безпекою на природі.

Освітня лінія «Дитина в соціумі» представлена розділами: «Формування основ духовно-моральних якостей», «Народознавство», а у середньому та старшому дошкільному віці також додано розділ «Основи правової культури».

Програма «Українське дошкілля» орієнтує на розширення кола уявлень дітей про культуру, традиції українського народу. Підрозділ «Народознавство» включає ознайомлення дітей із сімейними та родинними традиціями, українською оселею, рідним краєм, народним одягом, українською народною іграшкою, календарно-обрядовими святами, звичними і традиціями, національною кухнею та народними ремеслами. Такий аспект роботи введений для пізнавального розвитку, збагачення знань дітей про історичні пам'ятки, формування стійкого інтересу до народознавчого матеріалу свого регіону, бажання пізнати його ближче.

Зміст освітньої лінії «Дитина у природному довкіллі» спрямований на збагачення уявлень про світ природи, формування екологічної культури дошкільника. Неабияку увагу приділено розкриттю особливостей природи.

Освітня лінія «Дитина у світі культури» представлена двома розділами: «Предметний світ» та «Світ мистецтва».

Підрозділ «Предметно-практична діяльність» включає трудову діяльність, а в середньому та старшому дошкільному віці ще основи економічної культури.

Розділ «Світ мистецтва» включає такі види дитячої художньої діяльності: літературна, музична, театральна, образотворча. Використовуючи такий великий спектр діяльності з дітьми, вихователь має змогу збагачувати духовний світ дитини, розвивати уяву, почуття. Програма передбачає збагачення образотворчої діяльності дітей (малювання, аплікація, ліплення) через використання виробів декоративно-ужиткового мистецтва України та різних інноваційних технік малювання й аплікації.

Враховуючи те, що провідною діяльністю дітей дошкільного віку є гра, у програмі виокремлено освітню лінію «Гра дитини». У ній розглянуто такі види ігор, як: рольові, конструкторсько-будівельні, дидактичні, народні, рухливі, настільно-друковані, театралізовані та ігри на розвиток креативності. Особливо багата тематика народних ігор. Також подано орієнтовну тематику кожного виду ігор.

Освітня лінія «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» побудована за напрямками «Сенсорні еталони»; «Елементарні математичні уявлення». Діти старшого дошкільного віку розв'язують нескладні завдання з народної математики.

Запорукою якісної освіти є мовленнєвий розвиток дошкільника. Тому в освітній лінії «Мовлення дитини» уточнено й конкретизовано завдання її формування правильної звуковимови, збагачення та активізації лексичного запасу, оволодіння граматично-правильним мовленням, зв'язним мовленням. Уведено напрям роботи «Мовленнєвий етикет». У програмі одним зі складників мовленнєвого розвитку є завдання з підготовки дітей до навчання елементів грамоти та підготовки руки до письма. Особливий акцент зроблено на завдання мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку, враховуючи обов'язковість дошкільної освіти з п'ятирічного віку.

Показники компетентності, якими закінчується кожна освітня лінія програми, вихователь може використати для визначення рівня розвитку дитини в кінці навчального року.

У додатках подано орієнтовний перелік музичного репертуару та художньої літератури. Враховуючи те, що форми та напрямки роботи з батьками стосуються усіх вікових груп, розділ «Співпраця із сім'єю» винесений в додатки.

Програма розвитку дітей дошкільного віку «Українське дошкілля» відображає запити практиків, орієнтує на системність щодо гуманістично спрямованої активної роботи з формування життєвої компетентності дошкільника.

Розділ II

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній,

логічна послідовність їх вивчення

Зміст освітнього процесу в ЗДО у 2020/2021 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента:

Освітня лінія	Зміст освітнього процесу
Особистість дитини	<i>Передбачає:</i> <ul style="list-style-type: none">- формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності;- виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоставлення, самооцінка.
Дитина в соціумі	<i>Передбачає:</i> <p>формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в</p>

	<p>дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.</p>
<p>Дитина в природному довкіллі</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>природничу освіченість через наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримання правил природокористування.</p> <p>Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля.</p>
<p>Мовлення дитини</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини</p>

	<p>через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.</p>
<p>Дитина в світі культури</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.</p>
<p>Гра дитини</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну</p>